

Prof. Dr. Josef Opatrný
Středisko ibero-amerických studií
FF UK

Posudek diplomové práce
Lukáš Perutka
Mexická revoluce s Španělsko, rkp. str.

Diplomant si vybral jako téma své práce mimořádně zajímavé, kupodivu však jak v Mexiku tak ve Španělsku velmi opomíjené téma. Obě historiografie přitom věnují vzájemným vztahům velkou pozornost, což je vzhledem k jejich tradicím pochopitelné. Společná historie metropole a kolonie zde trvala tři sta let a třebaže válka za nezávislost změnila podstatným způsobem situaci, zůstaly jak v Mexiku tak ve Španělsku skupiny vázané politickými, ekonomickými i kulturními zájmy nesenými navíc často úzkými rodinnými pouty. Ve Španělsku přitom přetrvávala u části politického establishmentu až do druhé poloviny devatenáctého století ambice získat pozice ztracené výsledkem války za nezávislost v Mexiku zpět, zprvu v podobě obnovení koloniálního statutu, později v nějaké „modernější“, ve svých důsledcích však pro Španělsko stejně výhodné formě. To se projevilo za války reformy a při francouzsko-španělsko-britské intervenci na počátku šedesátých let devatenáctého století, kdy sice malá, ale politicky a hospodářsky vlivná část mexické společnosti, především největší latifundisté a vysoká církevní hierarchie, spatřovala ve monarchii pyrenejského poloostrova možného spojence proti radikálním liberálům.

Mexická politická reprezentace, kde se v prvních padesáti letech po dosažení nezávislosti střídaly právě radikálně liberální vlády s konzervativními uskupeními reagovala na tuto španělskou politiku podle toho, která skupina se právě dostala k moci. V případě radikálů nechyběla ani vysloveně nepřátelská opatření vrcholící nakonec neuskutečněným a v podstatě neuskutečnitelným nařízením vypovídajícím z mexického území všechny Španěly. Toto období sleduje Perutka v hutné zkratce v kapitole Vztah Mexika a Španělska od vyhlášení nezávislosti do počátku porfiriátu, kde konstatuje, že přes všechny konflikty nepřerušily obě země diplomatické vztahy.

Přehled mexicko-španělských vztahů v období porfiriátu pak už není pouhou zkratkou, ale výtečným úvodem do problematiky těchto vztahů během revoluce. Jejich analýza je pak jádrem práce založeným na archivním materiálu a excerpce dvou novinových titulů. Perutka

nesleduje jen diplomatické vztahy, ale také vliv španělského anarchismu na mexické dělnické hnutí. Tento vliv se sice nedotýkal bezprostředně událostí během revoluce, měl však velký význam v následujícím období.

K velmi kvalitní práci mám dvě připomínky. Zejména v první části, která je, jak jsem byl už napsal výše, hutnou zkratkou a úvodem do problematiky vztahů v období, jež je vlastním předmětem Perutkova zájmu se objevují, evidentně ve snaze sdělit čtenáři na malém prostoru co nejvíce informací některé generalizace, které ne zcela odpovídají realitě. Příkladem může být tvrzení o nastolení vlády císaře Maxmiliána na mexický trůn společnou intervencí Francie, Británie a Španělska. Intervenci sice skutečně provedly všechny tři evropské velmoci, ale jejich zájmy se lišily natolik, že Británie a Španělsko podnik záhy opustily a zřízení císařství byla pak toliko akcí Francie. Když pak Perutka popisuje na necelé stránce význam španělsko-americké války zmiňuje výbuch křižníku Maine před kubánským pobřežím jako příčinu vyhlášení války ze strany Spojených států, kterážto zkratka vyjadřuje pouze část pravdy.

Druhým nedostatkem jsou pak gramatické chyby, které sice nesnižují odbornou kvalitu práce, ale silně ruší při čtení. Tento fenomén se však stal v posledních letech už naprosto běžným a Perutka se tak bohužel od většiny ostatních diplomantů neodlišuje, byť jinak jeho práce vysoko překračuje běžný průměr. Chyby ve shodě podmětu s přísudkem by se v diplomové práci studenta FF UK prostě neměly vyskytovat, což platí ve stejné míře o výrazech typu Guatemalejec, chyb při psaní velkých písmen atp.

Přes uvedené výhrady považuji práci za mimořádnou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji, přes uvedené výhrady, přece jen hodnocení stupněm výborně.

V Praze, dne 12. září 2006

Prof. Dr. Josef Opatrný

